

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 8P/45/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621203137
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Balážová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2021:6621203137.3

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: C. L., X. XX.XX.XXXX, v súčasnosti umiestnený: Centrum pre dieťa a rodinu, Dieťa v ohrození, n.o., so sídlom Železničná 17, 984 01 Lučenec, štátny občan Slovenskej republiky, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa matky: H. E.Á., X.Á. XX.XX.XXXX, U. J. L. H. Z., Y. R. H.. K.. Š. XX, XXX XX Z., štátna občianka Slovenskej republiky a otca: H. L., X.Ý. XX.XX.XXXX, U. J. L. mesto Lučenec, prechodný pobyt N. XXX, štátny občan Slovenskej republiky o návrhu navrhovateľky: H.. P. P., H., X. XX.XX.XXXX, V. L. X.. X. H. XXXX/X, XXX XX L. - R. H., štátna občianka Slovenskej republiky, o zverenie do pestúnskej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloletý C. L., X. XX.XX.XXXX sa zveruje do pestúnskej starostlivosti navrhovateľky MD.. P. P., H., X. XX.XX.XXXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok v bežných veciach, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako 3 mesiace, spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením.

V prípade predpokladu, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého v podstatnej veci nie je v súlade so záujmom maloletého, môže sa domáhať, aby tento súhlas pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Počas výkonu pestúnskej starostlivosti rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti len v rozsahu, v akom nepatria pestúnovi.

II. Matka H. E., X. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletého C. sumou 30 % zo sumy životného minima, na neploleté nezaopatrené dieťa, počnúc dňom právoplatnosti tohto uznesenia, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava.

III. Otec H. L., X. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu maloletého C. sumou 30 % zo sumy životného minima, na neploleté nezaopatrené dieťa, počnúc dňom právoplatnosti tohto uznesenia, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava.

IV. Pestúnka je povinná podávať súdu správy o výkone pestúnskej starostlivosti dvakrát ročne, vždy k 30.06. a vždy k 31.12.

V. Dňom právoplatnosti tohto uznesenia sa zrušuje ústavná starostlivosť maloletého C. L. Y. Centre pre dieťa a rodinu, Dieťa v ohrození, n.o., so sídlom Železničná 17, 984 01 Lučenec nariadená rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 5P/12/2020-102 dňa 06.07.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.07.2020.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka doručila Okresnému súdu Lučenec (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) dňa 26.07.2021 návrh na zverenie maloletého C. do svojej pestúnskej starostlivosti. V návrhu tvrdila, že maloletý sa narodil ako piate dieťa v rodine, ktorá nie je schopná zabezpečiť základné podmienky pre život a zdravý vývin dieťaťa. Dôvodom umiestnenia maloletého do ústavného zariadenia bola skutočnosť, že rodičia nemali a nemajú pre výchovu dieťaťa vytvorené vhodné bytové, majetkové a sociálne podmienky. Psychomotorický vývin dieťaťa je primeraný veku a jeho zdravotný stav je vyhovujúci. Navrhovateľka má vedomosť o jeho zdravotnom stave, je pripravená prípadné problémy a komplikácie adekvátne riešiť. Navrhovateľka v návrhu poukázala na to, že náhradná rodinná starostlivosť má pred ústavnou starostlivosťou prednosť, s ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa nazdávala, že pestúnska starostlivosť o dieťa je v jeho záujme, pretože mu uľahčí zvládnuť komplikovaný psychický vývin (t.j. vyňatie zo starostlivosti matkou, ktorá závažným spôsobom zanedbávala jeho vývin). Navrhovateľka má ukončené vysokoškolské vzdelanie II. stupňa, vlastní 5,5 izbový byt v L., X.. Xmája X. Je zdravá, bezúhonná a pracuje ako sociálna pracovníčka v O.Z. Proti prúdu od roku 2019. Jej priemerný mesačný čistý príjem je 950 Eur netto. Dňa 14.07.2020 podala žiadosť o zapísanie do zoznamu žiadateľov o pestúnstvo alebo osvojenie. Prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť absolvovala v akreditovanom subjekte Návrat, o.z., Pluhová 1, 831 03 Bratislava. Počas prípravy jej boli poskytnuté informácie o náhradnej rodinnej starostlivosti, vývinových potrebách a právach dieťaťa v nej, povinnostiach navrhovateľky a súčasťou bola aj diskusia o prijatí dieťaťa so znevýhodnením.

Rozhodnutím ÚPSVaR - Č. spisu soc:BA1/2021/9659-13/ZSPA bola dňa 20.04.2021 zapísaná do zoznamu žiadateľov, ktorí majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom podľa § 73 ods. 3 písm. a) 1. bodu a podľa § 39 zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (príloha pripojená navrhovateľkou k návrhu „Rozhodnutie o zapísaní do zoznamu žiadateľov o NRS“).

V máji 2021 sa prostredníctvom akreditovaného subjektu SPDDD Úsmev ako dar oboznámila s dostupnými dokumentami maloletého dieťaťa a vyslovila záujem o stretnutie s ním, interakcie sa odvtedy pravidelne opakujú. Pre maloleté dieťa pripravila všetky potrebné veci a náležitosti, v spálni má umiestnenú posteľku, vo svojej skrini má dieťa nachystané oblečenie, pripravila preň hygienické potreby, nočník, plienky, osušku, teplomer, hračky a knihy. S prijatím maloletého Alexandra bol vopred oboznámený aj maloletý J.V.K. D., X. XX.XX.XXXX, ktorého už má niekoľko rokov v pestúnskej starostlivosti a ktorý rozhodnutie prijať C. vníma ako veľmi pozitívne a je v radostnom očakávaní. J. mal možnosť zoznámiť sa s dieťaťom v rámci interakcií. Na základe vyššie uvedených informácií je navrhovateľka presvedčená, že spĺňa všetky zákonom stanovené podmienky pre náhradnú rodinnú starostlivosť. Je pripravená pokryť náklady spojené so starostlivosťou o dieťa, cíti sa emocionálne aj materiálne pripravená a motivovaná prijať maloletého C. do svojej rodiny - postarať sa o neho, vychovávať a učiť ho a takto mu vytvoriť plnohodnotné prostredie a šťastný domov. V návrhu podrobne popísala interakcie ktoré absolvovala s maloletým dieťaťom a zdôraznila, že od prvej chvíle jej maloletý C. padol do oka, veľmi sa jej páčil a každou interakciou bola čoraz viac presvedčená, že jej rozhodnutie prijať dieťa do rodiny je pevné a správne. Počas stretnutí cítila vzájomnú náklonnosť. Jej vzťah k maloletému C. sa začal prehĺbovať a vzhľadom na vek dieťaťa cíti potrebu udržiavania pravidelného a čo najintenzívnejšieho kontaktu. Porozumela jeho situácii a potrebám, vrátane potreby podpory identity a prijatie dieťaťa aj s jeho biologickými koreňmi. Nazdáva sa, že prijatie dieťaťa do jej náhradnej starostlivosti mu uľahčí zvládnuť komplikovaný psychický vývin. Verí, že dieťa potrebuje vnímať uspokojovanie základných psychických potrieb, potrebuje cítiť istotu nemennosti, bezpečia a najmä lásky. Potrebuje čo najprirodzenejšie vývinové napredovanie v rodine v zmysle pripútavania sa . vytváranie bezpečného citového puta považuje za prioritu. Navrhovateľka zdôraznila záujem maloletého dieťaťa v tom, aby vyrastalo v prirodzenom, bezpečnom a stálom prostredí, navrhla zveriť dieťa do jej pestúnskej starostlivosti. Po zverení dieťaťa do jej starostlivosti mu bude zabezpečovať celodennú starostlivosť s cieľom pre neho a jeho rozvoj urobiť maximum aj s ohľadom na traumy, ktoré v dôsledku odlúčenia od biologickej rodiny mohlo utrpieť a venovať mu všetok potrebný čas. Navrhla, aby súd nariadil neodkladné opatrenie podľa § 367 ods. 1 a 2 zák. č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok, ďalej „C.m.p.“) a dočasne jej zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Súčasne navrhla, aby maloletý bol zverený do jej pestúnskej starostlivosti, boli vymedzené jej práva a povinnosti ako pestúny a rodičom uložená vyživovacia povinnosť.

2. Uznesením č.k. 8P/45/2021-40 dňa 28.07.2021 súd ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec za kolízneho opatrovníka na zastupovanie maloletého v konaní.

3. Uznesením č.k. 8P/45/2021-42 dňa 28.07.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28.07.2021 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloletého C. do starostlivosti navrhovateľky do právoplatnosti rozhodnutia o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti. Súčasne uložil Centru pre dieťa a rodinu, Dieťa v ohrození, n.o., Železničná 18, 984 01 Lučenec povinnosť odovzdať maloletého C. do starostlivosti navrhovateľky.

4. Zo správy o bytových, rodinných a sociálnych pomeroch navrhovateľky zo dňa 29.09.2021 vyplýva, že navrhovateľka prejavila druhýkrát záujem o náhradnú rodinnú starostlivosť formou pestúnskej starostlivosti. Okrem toho by bola rada, keby malý J. nevyrastal sám, ale zažil tzv. „súrodenecký vzťah“. Vo svojej rodine má v tomto smere podporu a dobré rodinné zázemie, v prípade potreby sa na svoju rodinu môže spoľahnúť. Vo svojej starostlivosti má už niekoľko rokov maloletého J. D., narodeného v roku XXXX, ktorý jej bol zverený do pestúnskej starostlivosti. Z vykonaného sociálneho zisťovania v domácnosti navrhovateľky vyplynulo, že je vlastníčkou 5,5 izbového bytu, ktorý sa nachádza v bytovom dome na 3. poschodí, v mestskej časti Bratislava - Staré Mesto. Byt je veľký, mezonetový a prešiel rozsiahlou rekonštrukciou. Domácnosť je udržiavaná v čistote a poriadku. Takmer všetky miestnosti v byte sú priestrané a plnia svoj účel. Kuchyňa je vybavená modernou linkou, elektrospotrebičmi a veľkým jedálenským stolom. V kúte kuchyne sa nachádza aj pracovný stôl s počítačom, ostáva tu dostatok priestoru na hravé činnosti dieťaťa. Navrhovateľka sama vníma kuchyňu ako multifunkčnú miestnosť, kde prebiehajú vzájomné interakcie, rodinná komunikácia, tu sa odohráva centrum rodinného života. Okrem toho kuchyňa je ústrednou miestnosťou aj na výstup na poschodie po točítých schodoch. Vedľa kuchyne sa nachádza miestnosť, ktorá je vkusne zariadená ako obývacia izba, z ktorej sa vchádza do priestrannej spálne. Na tomto poschodí sa nachádza aj pekná kúpeľňa a toaleta. Po točítých schodoch sa dá dostať na priestorovo otvorenú chodbičku, odkiaľ je možný vstup do detskej izby, či kúpeľne. V detskej izbe sa nachádza veľký gauč, písací stôl, veľa hračiek, knižiek, autodráha a stavebnice. Na poschodí sa nachádza ďalší veľký priestor, ktorý sa v budúcnosti plánuje prerobiť na pracovňu. Navrhovateľka vytvorila obom deťom bezpečné domáce zázemie. Za dôležité pri starostlivosti a výchove dieťaťa považuje vzájomný vzťah, bezpečné prijatie, dôveru, porozumenie, lásku a akceptovanie individuálnych starostí dieťaťa. Pri výchove uprednostňuje vedenie dieťaťa k slušnosti, zodpovednosti. Maloletý C. je v súčasnosti na základe uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia dočasne zverený do starostlivosti navrhovateľke. Počas aktuálneho šetrenia v rodine bolo zistené, že maloletý v rodine prechádza procesom adaptácie na nové prostredie a procesom vytvárania si vzájomnej emocionálnej väzby. Pomaly si zvyká a vytvára vzťahy v rodine. Vyžaduje si neustálu pozornosť zo strany náhradného rodiča. Vie byť aj veľmi trucovitý, reaguje veľmi impulzívne keď sa mu niečo odmieta. Počas šetrenia v rodine bolo vidieť, že navrhovateľka svojím láskavým prístupom, trepezlivosťou a správnym prístupom si s maloletým C. vytvára vzťahovú väzbu. Familiárne maloletého v rodine oslovujú C.. Z vyjadrenia navrhovateľky vyplynulo, že C. počas nočného spánku sa ešte budí. V noci má plienku, cez deň sa navrhovateľka snaží C. dávať častejšieho dávať na nočník alebo aj toaletu. Maloletý si vytvára slovnú zásobu, opakuje slová pomocou pozerania interaktívnych kníh, slová často ešte komolí, tak vznikajú úžasné a vtipné situácie. Má veľmi rád knihy s obrázkami vtáčikov a iných zvieratiek, lego, autíčka a taktiež dobre reaguje na hudbu. Poobede, ak je priaznivé počasie, chodia do parku na prechádzky. C. má pravidelný režim, na ktorý je zvyknutý, najmä čo sa týka spánku a jedla. Na príchod nového súrodenca do rodiny navrhovateľka pripravila maloletého J., ktorého má vo svojej starostlivosti od roku 2015. J. sa veľmi teší, že získal nielen súrodenca, ale aj nového kamaráta. J. je vo vzťahu k C. citlivý, kamarátsky, ale nie vždy pozitívne naladený, hlavne vtedy, keď mu Alex berie hračky. Navrhovateľka spolupracuje s Návrat, o.z., ktoré jej v rámci odbornej pomoci a podpory náhradným rodinám poskytujú psychologické a sociálne poradenstvo. Na základe vykonaného šetrenia v domácnosti bolo zistené, že navrhovateľka má vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a starostlivosť nielen pre maloletého J., ale aj pre prijatie maloletého C. do rodiny formou pestúnskej starostlivosti. Správu podal Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Odbor sociálnych vecí a rodiny Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a súdu ju na pojednávaní doručil kolízny opatrovník.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie dňa 20.10.2021. Pojednávanie sa nezúčastnila matka, ktorá predvolanie prevzala dňa 22.09.2021, neúčast' telefonicky ospravedlnila, že s novorodencom išla na vyšetrenie. Súd pojednával v neprítomnosti matky, vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky,

otca, kolízneho opatrovníka, prečítaním správy kolízneho opatrovníka, rodného listu dieťaťa, listinných dôkazov doručených navrhovateľkou spolu s návrhom na začatie konania a zistil tento skutočný stav:

6. Maloletý C. L. R. X. XX.XX.XXXX, čo mal súd preukázané rodným listom. Rodičom, ktorých manželstvo bolo medzičasom rozvedené rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 5P/12/2020-102 dňa 08.06.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.07.2020. Súd súčasne nariadil nad maloletým C. ústavnú starostlivosť v Centre pre dieťa a rodinu, Dieťa v ohrození, n.o. so sídlom Železničná 17, 984 01 Lučenec. Ústavná starostlivosť bola nariadená aj nad ďalšími súrodencami maloletého dieťaťa. Rodičom detí bola určená vyživovacia povinnosť. Do osobnej starostlivosti matky bol zverený maloletý H. L., X.XX.XXXX. V rozsudku sa konštatuje, že otec dieťaťa bol dňa 25.12.2019 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, matka dieťaťa nadviazala nový vzťah, z ktorého sa jej narodil maloletý H. G.C. XX.XX.XXXX. Matka v dobe, keď bol otec detí vo výkone trestu odňatia slobody matka sa nedokázala starať o maloleté deti, výchovu detí nezávládala, deti boli umiestnené do ústavného zariadenia.

7. Otec dieťaťa na pojednávaní uviedol, že má vyživovaciu povinnosť k 6 deťom, je nezamestnaný a evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Súhlasil s návrhom navrhovateľky.

8. Kolízny opatrovník navrhol návrhu vyhovieť, lebo je v záujme maloletého dieťaťa, aby vyrastalo v rodinnom prostredí v pestúnskej starostlivosti u navrhovateľky. Kolízny opatrovník mal zistené a preukázané, že matka nemá podmienky, aby sa o neho starala, pretože dňa XX.XX.XXXX porodila ďalšie dieťa, Z. L., ktoré má údajne zdravotné problémy a lieči sa v Banskej Bystrici. Matka už porodila 8 detí a o 2 z nich sa osobne stará.

9. Navrhovateľka trvala na návrhu. Maloletého C. už vychováva, zvyká si na nové prostredie, podľa nej sa adaptuje dobre. Maloletý C. je objednaný na vyšetrenie k očnej lekárke, pretože mu zabieha očko. Dieťa je hravé, kreatívne, zvyká si na súrodencov J.. Svoje rozhodnutie vychovávať v pestúnskej starostlivosti aj maloletého C. nezmenila.

10. Z Rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 20.04.2021 Č. spisu soc:BA1/2021/9659-13ZSPA mal súd preukázané, že navrhovateľka bola dňom 06.04.2021 zapísaná do zoznamu žiadateľov, ktorí majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.08.2021 v spojení s Opravou rozhodnutia zo dňa 28.04.2021.

11. Z výpisu z registra trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vyplynulo, že navrhovateľka nemá záznam v registri trestov.

12. Z lekárskej správy od MUDr. Františka Šikulu, všeobecného lekára pre dospelých zo dňa 19.07.2021 bolo preukázané, že navrhovateľka je zdravá a spôsobilá na výkon náhradnej rodinnej starostlivosti.

13. Z potvrdenia o príjme (12 mesiacov) od zamestnávateľa navrhovateľky (č.l. 17 spisu) mal súd preukázané, že priemerná mesačná čistá mzda je 980 Eur po zaokrúhlení.

14. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava podal správu z prešetrenia bytových a rodinných pomerov žiadateľky o NRS od 1RIP 46/2020 (č.l. 13-14 spisu) so záverom, že navrhovateľka spĺňa kritériá vhodnosti na prijatie ďalšieho dieťaťa do rodiny formou pestúnskej starostlivosti.

15. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica odporučil dňa 06.07.2021 zverenie dieťaťa a realizáciu náhradnej rodinnej starostlivosti maloletého C. navrhovateľkou, ktorá si na základe tohto odporúčenia mohla podať návrh na príslušný súd vo veci zverenia maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

16. Dňa 26.05.2021 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava požiadal v súlade s § 43 zák. č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov o súhlas a sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu maloletého dieťaťa C. L., ktoré je zapísané v Banskobystrickom kraji v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť žiadateľkou t.j. navrhovateľkou. Z tejto žiadosti vyplynulo, že navrhovateľka sa so spisovou dokumentáciou maloletého dieťaťa oboznámila prostredníctvom

akreditovaného subjektu SPDDD Úsmev ako dar, so sídlom Ševčenkova 21, 851 01 Bratislava a po jej preštudovaní vyjadrila súhlas s nadviazaním osobného vzťahu s dieťaťom.

17. Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica dňa 27.05.2021 udelil žiadateľke o náhradnú rodinnú starostlivosť (navrhovateľke) súhlas s nadviazaním osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom.

18. Tvrdením navrhovateľky v návrhu na začatie konania, ktoré kolízny opatrovník neopiera bolo preukázané, že prvá interakcia navrhovateľky s maloletým dieťaťom prebehla dňa 11.06.2021 v Centre pre dieťa a rodinu, Dieťa v ohrození, n.o. Lučenec, Železničná 17, 984 01 Lučenec. Na stretnutí bola prítomná riaditeľka CDR Mgr. Marcela Fiľová, sociálna pracovníčka, psychologička CDR a profesionálna matka, ktorá navrhovateľke poskytla informácie k obľúbeným činnostiam a jedlám C., jeho režimu, povahe, zvykom a potrebám. Odborníčky poskytli všetky v danom čase dostupné informácie o zdravotnom stave ako aj psychomotorickom vývine dieťaťa. Navrhovateľka mala možnosť s C. stráviť spoločný čas, venovať sa mu, hrať sa s ním v záhrade CDR. Podľa navrhovateľky prvý kontakt s Alexandrom bol veľmi príjemný, veľmi sa jej zapáčil. Nadobudla pozitívny pocit a vyjadrila jednoznačný záujem o ďalšie stretnutia.

19. Ďalšia interakcia sa uskutočnila dňa 17.06.2021 opäť v CDR, zúčastnila sa na ňom popri vyššie menovaných pracovníčkoch CDR aj kurátorka maloletého Mgr. U. J., ktorá doplnila informácie k biologickej rodine C., jeho rodičom a súrodencom. Navrhovateľka s C. strávila spoločný čas, hrali sa a zhovárali.

20. Ďalšia interakcia s C. sa uskutočnila dňa 25.06.2021 v Lučeneckom parku, kde navrhovateľka s C. dostala priestor k vzájomnému spoznávaniu sa bez priamej blízkej účasti pracovníčok CDR, interakciu s dieťaťom pozorovali a vyhodnocovali sociálna pracovníčka a psychologička CDR. O C. sa zaujímala navrhovateľka aj mimo návštev a zaujímala sa aj o jeho každodenné radosti a starosti, čo tvrdila v návrhu na začatie konania.

21. Podľa Čl. 5 zák. č. 36/2005 Z.z. (Zákon o rodine, ďalej „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

22. Podľa § 44 ods. 1, 2 a 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

23. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

24. Podľa § 48 Zákona o rodine, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len „pestún“).

Pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu 10) a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno zveriť maloleté dieťa do pestúnskej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej pestúnskej starostlivosti aj manželom. Pri zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti jednému z manželov je potrebný písomný súhlas druhého manžela. Súhlas nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak je zadováženie súhlasu spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

V rozhodnutí podľa odseku 1 súd vymedzí rozsah práv a povinností pestúna k maloletému dieťaťu.

25. Podľa § 50 Zákona o rodine, pestún je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a je povinný najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak pestún predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Ak bolo maloleté dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti len jednému z manželov, ustanovenie § 30 ods. 2 sa použije primerane.

Maloleté dieťa, ktoré žije v domácnosti s pestúnom, je povinné podieľať sa osobnou pomocou, a ak má príjem z vlastnej práce, aj príspevkom z tohto príjmu na spoločných potrebách rodiny.

Počas výkonu pestúnskej starostlivosti rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti len v rozsahu, v akom nepatria pestúnovi. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do pestúnskej starostlivosti. Ak sa s pestúnom nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo pestúna súd.

Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon pestúnskej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v pestúnskej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

26. Podľa § 51 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné maloletého dieťaťa zvereného do pestúnskej starostlivosti poukazovali počas trvania pestúnskej starostlivosti, najdlhšie však do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa.

27. Podľa § 52 ods. 1 a 5 Zákona o rodine, pestúnska starostlivosť zaniká

a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,

b) smrťou maloletého dieťaťa,

c) smrťou pestúna,

d) umiestnením maloletého dieťaťa do ochranej výchovy alebo nástupom do výkonu trestu odňatia slobody,

e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení pestúnskej starostlivosti,

f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti.

Ak s tým pestún a maloleté dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti súhlasia, súd môže z dôležitých dôvodov predĺžiť pestúnsku starostlivosť až na jeden rok po dosiahnutí plnoletosti.

28. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

29. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3 a 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. Podľa § 75 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

31. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

32. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

33. Zo súdom vykonaného dokazovania vyplynulo, že maloleté dieťa je v ústavnej starostlivosti, lebo rodičia nemali a nemajú pre výchovu dieťaťa vytvorené vhodné bytové, majetkové a sociálne podmienky. Manželstvo rodičov bolo rozvedené, matka medziasom porodila ďalšie dieťa v poradí ôsme, v osobnej starostlivosti má dve maloleté deti. Ostatné maloleté deti sú v ústavnej starostlivosti. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že rodičia maloletého dlhodobo o maloletého C. nejavia záujem, čo potvrdil kolízny opatrovník, dieťa nenavštevovali (posledná návšteva rodičov bola vo februári 2020). Matka si neplnila vyživovaciu povinnosť, otec ju plnil do obdobia, kým bol vo výkone trestu odňatia slobody, t.j. do decembra 2019 (bod 6. rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 5P/12/2020-102). Maloletý Alexander bol zapísaný do prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť formou pestúnskej starostlivosti, zoznámil sa s navrhovateľkou, ako záujemkyňou o zverenie do pestúnskej starostlivosti. Po úspešných interakciách v dňoch 11.06.2021, 17.06.2021 a 25.06.2021 maloletý naviazal vzťah s navrhovateľkou a po nariadení neodkladného opatrenia uznesením súdu zo dňa 28.07.2021 bol dočasne zverený do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Navrhovateľka už maloletého Alexandra vychováva, maloletý sa oboznámil s prostredím u navrhovateľky, maloletým J. D., ktorého už v pestúnskej starostlivosti navrhovateľka vychováva. Je zjavné, že medzi navrhovateľkou a maloletým došlo k nadviazaniu a prehĺbeniu vzájomného vzťahu, v dôsledku čoho Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica vydal dňa 06.07.2021 (ako určený úrad) odporúčanie na zverenie dieťaťa a realizáciu náhradnej osobnej starostlivosti maloletého. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že sú splnené podmienky pre zverenie maloletého C. do pestúnskej starostlivosti navrhovateľky, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Tiež spĺňa osobnostné predpoklady, je zapísaná do zoznamu

žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu. Je zdravá a bezúhonná. Zo správy o prešetrení pomerov v domácnosti navrhovateľky doručenej súdu kolíznym opatrovníkom vyplynulo, že navrhovateľka má vytvorené všetky podmienky pre starostlivosť o maloletého. Navrhovateľka býva v zrekonštruovanom 5,5 izbovom byte, ktorý má v osobnom vlastníctve. Maloletý má detskú posteľku v spálni navrhovateľky, vo svojej skrini nachystané oblečenie, navrhovateľka mu pripravila hygienické potreby, nočník, plienky, osušku, teplomer, hračky a knihy, čo všetko bolo preukázané zo správy o bytových pomeroch navrhovateľky. Navrhovateľka má vysokoškolské vzdelanie II. stupňa, je zamestnaná ako sociálna pracovníčka v O.Z. Proti prúdu od roku 2019. Maloletý J. o ktorého sa už v pestúnskej starostlivosti stará je pozitívne naladený, teší sa na súrodencia a navrhovateľka je pripravená postarať sa o maloletého C., vychovávať ho, učiť ho, vytvoriť mu plnohodnotné prostredie a šťastný domov.

34. Súd je toho názoru, že zverenie maloletého do pestúnskej starostlivosti navrhovateľky je v záujme maloletého. Z vyššie uvedených dôvodov súd návrhu navrhovateľky vyhovel a súčasne vymedzil pestúnke jej povinnosti (výrok I. tohto uznesenia).

35. Súd určil rodičom povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa, počnúc dňom právoplatnosti tohto uznesenia vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava. Otec dieťaťa je nezamestnaný, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, matka nedávno porodila ďalšie dieťa.

36. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená. Výrokom V. tohto uznesenia súd zrušil ústavnú starostlivosť maloletého dieťaťa v Centre pre dieťa a rodinu, Dieťa v ohrození, n. o., so sídlom Železničná 17, 984 01 Lučenec nariadenú rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 5P/12/2020-102 dňa 06.07.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.07.2020.

37. Podľa § 58 C.m.p. o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. Podľa § 52 C.m.p. žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania, lebo účastníkom žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku na Okresný súd Lučenec, Fiľakovská cesta 287, 984 01 Lučenec.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 62 ods. 1, 2 C.m.p. je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 C.m.p., v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 C.m.p., zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 C.m.p., odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 C.m.p., odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 C.m.p., na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 349 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1000 Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť

o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva práva na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).